

Următoarea ediție a ziarului e-paper
va apărea în data de 6.05.2025.
Până atunci, urmăriți
www.bursa.ro

■ OMV Petrom: Impactul direct
al tarifelor impuse de SUA asupra
companiei va fi minor **PAGINA 4**

■ TradeVill: Portofoliul de
imunologie - cel mai profitabil
pentru AbbVie **PAGINA 9**

■ Ministrul Educației: În jurul școlilor
trebuie făcută "curățenie" de
droguri și violență **PAGINA 10**

■ Agenția Spațială Europeană a
lansat cu succes satelitul Biomass **PAGINA 10**

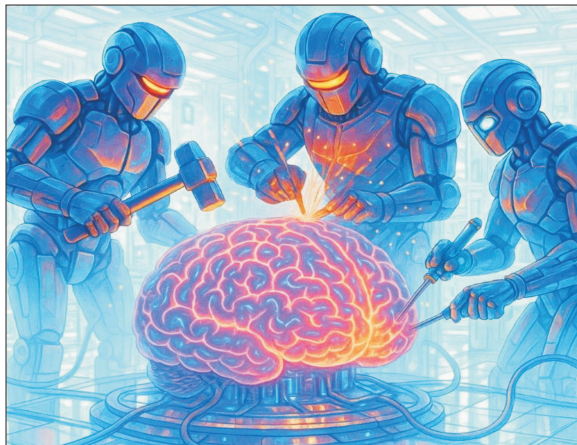
■ Fotbal și bani: se refuză și
naționala Braziliei **PAGINA 10**

GRAM AUR = 461,6339 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,3042 RON

EURO = 4,9775 RON

DOLAR = 4,3787 RON



Riscurile AI: De ce se teme publicul și ce spun experții

Pe măsură ce inteligența artificială (AI) se integrează rapid în viața noastră de zi cu zi, îngrijorările cu privire la impactul acesteia se intensifică, dar nu toată lumea vede același risc, conform unei analize vizuale capitali.st.com.

Cele mai mari preocupări ale experților în inteligența artificială, în special ale utilizatorilor adulți care nu sunt specialiști, cu privire la AI sunt prezentate de Centrul de Cercetare Pew, în baza unor sondaje realizate pe un eșantion de 5.410 adulți din SUA (intervievați în august 2024) și 1.013 experți în AI care locuiesc în SUA (cheșonați între august și octombrie 2024).

Aceste date, preluate de Statista, plasează în fruntea listei temerilor exprimate de experți în inteligența artificială (70%) faptul că AI ar putea răspândi informații inexacte, pe când în rândul publicului, 66% dintre adulți au această îngrijorare. To-

dată, amenințarea că inteligența artificială să uzurpe identitatea altor persoane este cea mai mare teamă a adulților din SUA (78%), iar în rândul experților proporția este de 65%. În mod similar, utilizarea abuzivă a informațiilor personale de către tehnologiile de inteligență artificială îngrijorează 60% dintre experți și 71% dintre adulți. Una dintre cele mai notabile diferențe constă în teama de pierdere a locului de muncă: 56% din public este foarte îngrijorat, în timp ce doar 25% dintre experți spun același lucru. De asemenea, experții sunt mai puțin îngrijorați de impactul social al inteligenței artificiale, cum ar fi faptul că oamenii devin mai puțin conectați - doar 37% și-au exprimat această îngrijorare, comparativ cu 57% dintre adulți care nu sunt specialiști.

Aproape jumătate dintre experți (47%) declară că sunt mai entuziaști decât îngrijorați de viitorul inteligenței artificiale. Dintre adulți din SUA, doar 11% spun același lucru. În schimb, 51% dintre adulți susțin că

sunt mai îngrijorați decât entuziasmați - mai mult decât triplu față de cota experților (15%).

Pe măsură ce inteligența artificială continuă să evolueze, înțelegerea acestor diferențe de percepție va fi esențială pentru conturarea unor politici eficiente, comunicări și inovații, conchide sursa citată.

SUA - cele mai mari investiții private în inteligența artificială

Țările investesc masiv în inteligența artificială în vederea poziționării pentru un viitor care ar putea arăta semnificativ diferit de cel de astăzi. Investitiile mai mari în AI au ca de sine stăpână, de obicei, ecosisteme de inovare mai puternice, care pot atrage talente de top și pot alimenta cercetări inovatoare care stimulează creșterea economică pe termen lung, conform unei analize vizuale capitali.st.com.

A.V.

(continuare în pagina 12)

Efectul de domino al tarifelor impuse de Trump: lanțurile de aprovizionare sub asediu

Probleme mari pentru retailerii

Lanțurile globale de aprovizionare, pilon central al economiei mondiale moderne, se află în pragul unei crize profunde, alimentată de noile tarife impuse de administrația Trump asupra importurilor din China, arată o serie de articole publicate în presa americană. Măsurile tarifare anulate pe parcursul lunii aprilie 2025 de președintele Donald Trump au declanșat o reacție în lanț de proporții, cu impact sever asupra transportului maritim, activității portuare, fluxurilor comerciale și întregii structuri logistice globale. Potrivit unui articol publicat pe gcaptain.com, transportul containerizat între cele două mari economii ale lumii este perturbat la un nivel fără precedent.

Sursele citate arată că Ryan Peterson, fondator și CEO al companiei Flexport, a declarat că rezervările pentru containerizare maritimă din China către SUA au scăzut cu peste 60% în doar trei săptămâni de la intrarea în vigoare a tarifelor, pe 9 aprilie. Expertul în transport maritim John McCown a subliniat că, în luna martie, China a reprezentat aproximativ 40% din containerele care au intrat în SUA. Impactul efectiv al tarifelor impuse de Donald Trump ar urma să fie resimțit în porturile de coastă de vest a SUA în luna mai și pe coasta estică și a Golfului Mexic în luna iunie, din cauza timpului necesar transportului de la porturile de origine, arată articolul publicat în gcaptain.com.

Situația ar urma să se agraveze în contextul unei noi măsuri anunțate pentru luna octombrie, care va introduce taxe suplimentare asupra navelor operate de companii chineze sau cunoscute în China. McCown a menționat că această perioadă de timp este critică din punct de vedere al timpului necesar pentru a livra marfa în luna august, avertizând consumatorii să se pregătească din timp.

Dacă Trump ar elimina brusc noile tarife aplicate Chinei, am putea asista la un posibil „efect de bici”, în care cererea masivă ar depăși capacitatea de reacție a industriei, mai susține Ryan Peterson. Reorientarea navelor spre alte rute și anulările masive recente ar putea împiedica reluarea normală a fluxurilor comerciale. Într-un astfel de scenariu, prețurile transportului maritim ar putea exploda din nou, apropiindu-se de nivelurile din perioada 2021-2022, când tarifele au atins aproape 20.000 dolari per container.

Sursa citată menționează că nici sectorul de transport aerian nu va fi ferit, întrucât mărirea a doar 1% din volumul transportat maritim către transportul aerian ar fi suficientă pentru a readuce prețurile la peste 10 dolari/kg, la fel ca în timpul pandemiei.

Această criză este considerată de mulți ca fiind cea mai serioasă amenințare cu care s-a confruntat vreo dată sectorul de shipping, cu implicații care depășesc sfera comerțului SUA-China și afectează rețelele maritime la nivel global. Craig Fuller a rezumat situația astfel: „Economia are COVID, doar că de data asta nu există PPP sau stimulente. Singura soluție este de a dezactiva tarifele”.

Expertul maritim John McCown a subliniat importanța noului constant în eficiența lanțului de aprovizionare, precizând că orice perturbare a acestui echilibru aduce costuri și ineficiențe. El concluzionează că, deocamdată, efectele sunt incerte, atât în ceea ce privește volumul containerelor, cât și posibilitatea inflației a mărfii.

Deși Trump a menționat posibilitatea reducerii tarifelor de la nivelul actual de 145%, liderii din industrie solicită acțiuni rapide pentru evitarea unei crize de proporții. „Încă mai este timp să evităm o criză, dar ceasul ticăie”, a spus Fuller.

GEORGE MARINESCU

(continuare în pagina 3)

Surse: Propunerile managementului operațional de la Damen Mangalia, blocate în proporție de 80% de reprezentanții statului

Situația actuală a Șantierului Naval Damen Mangalia reflectă un eșec strategic major al statului român în gestionarea unei oportunități industriale de anvergură, au afirmat surse din interiorul șantierului, pentru ziarul BURSA.

„80% din deciziile pe care echipa managerială a vrut să le ia în perioada 2019-august 2023 și până la reînnoirea definiției a Damen, au fost respinse de statul român prin Consiliul de Supraveghere. Și aici vorbim despre proiecte de restructurare, de-

spre dezvoltare, dar și de spre investiții. Iar la restructurare nu vă gândiți că ar fi trebuit să fie concediați oamenii din producție. Nu. Olandezii de la Damen au constatat că anumite lucruri birocratice, în sfera personalului TESA sunt supradimensionate la Mangalia. Dacă la șantierul Damen din Galați, în zona TESA sunt angajați 100 persoane, la Mangalia aceeași muncă e efectuată de 300 persoane.

GEORGE MARINESCU

(continuare în pagina 3)

Condiții mai grave pentru piața imobiliară americană decât în perioada crizei financiare globale?

Piața imobiliară rezidențială din SUA pare să se îndrepte către o nouă „eră glaciară”, conform celor mai recente date de la Agenția Națională Asociației de Realizatori (NAR, National Association of Realtors), care arată o scădere puternică a vânzărilor de locuințe existente în luna martie 2025.

Declinul a fost de 5,9% față de luna anterioară, până la un volum anualizat de 4,02 milioane unități (vezi graficul 1), iar față de aceeași perioadă a anului trecut scăderea a fost de 2,4%.

O scădere apropiată pentru luna martie, cu excepția perioadei pandemiei, s-a mai înregistrat pe fondul crizei financiare din 2009.

„Cumprătorii și vânzătorii de locuințe au rămas la un ritm scăzut în martie din cauza privocărilor legale de accesibilitate asociate ratelor ipototecare ridicate. Mobilitatea locuințelor rezidențiale, aflată în prezent la un nivel

istoric, semnalează posibilitatea îngrijorătoare a unei mobilități economice reduse pentru societate”, a precizat Lawrence Yun, economist-șef al NAR.

După cum susțin analiștii independenți, piața imobiliară existentă din Statele Unite nu manifestă o încetinire normală, ci a „înghețat”, deoarece cumpărătorii nu pot plăti prețurile actuale în condițiile dobânzilor ridicate de pe piață.

Date de la Freddie Mac arată că dobânda medie pentru creditele pe 30 de ani a fost de circa 6,7% în martie 2025, semnificativ peste nivelul mediu de 4,6% în martie 2009 (vezi graficul 2).

Tot datele de la NAR arată că prețul mediu al locuințelor existente a crescut cu o rată anuală de 2,7% în martie 2025, după 20 de creșteri anuale consecutive, până la 403.700 dolari, un nou record pentru această

lună.

Închețarea pieței imobiliare pe fondul scăderii vânzărilor reprezintă prima etapă dintr-o dinamică observată și în 2006-2007. Prăbușirea volumelor este urmată de scăderea pre-

țurilor, iar după o perioadă, nu foarte extinsă, se determină și iluzia stabilității pieței.

CĂLIN RECHEA

(continuare în pagina 12)

